

Na osnovu člana 38. stav 2. Zakona o transportu opasnog tereta („Službeni glasnik RS”, broj 88/10),

Ministar građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture donosi

Pravilnik o načinu transporta opasnog tereta u drumskom saobraćaju

Pravilnik je objavljen u "Sl. glasniku RS", broj 125/2014 od 14. novembra 2014. god.

NAPOMENA: Ovaj pravilnik se primenjuje od 22. novembra 2014. god.

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuje se način transporta opasnog tereta u drumskom saobraćaju.

Član 2.

Transport opasnog tereta u drumskom saobraćaju započinje preduzimanjem mera i radnji za obezbeđenja tereta predviđenih standardima SRPS EN 12195-1:2012 i EN ISO 12100-2 i propisima kojima se uređuje obezbeđenje tereta na vozilu.

Član 3.

Opasan teret u drumskom saobraćaju transportuje se u odgovarajućoj ambalaži i obezbeđuje se u skladu sa standardom SRPS EN 12195-1:2012.

U slučaju da se standard iz stava 1. ovog člana ne može primeniti na transport određenog opasnog tereta, obezbeđenje tog tereta vrši se u skladu sa standardom EN ISO 12100-2.

Obezbeđenje opasnog tereta u drumskom saobraćaju vrši se dimenzionisanjem opterećenja koje trpi oprema za obezbeđenje tereta u transportu.

Obezbeđenje opasnog tereta u smislu ovog pravilnika je svako fizičko učvršćivanje kojim se sprečava pokretanje komada za otpremu ili ambalaže sa opasnim teretom.

Član 4.

Prilikom predaje opasnog tereta na transport, pošiljalac proverava ispunjenost uslova za transport prema Kontrolnoj listi vozača datoj u Prilogu , koja je odštampana uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Pošiljalac opasnog tereta klase 7, pre predaje na transport, meri dozu zračenja na površini ambalaže.

Član 5.

Za transport opasnog tereta sa povećanim bezbednosnim rizicima, u smislu člana 2. stav 2. Zakona o transportu opasnog tereta (u daljem tekstu: Zakon), preduzimaju se mere propisane u članu 33. Zakona.

Član 6.

Radnje u transportu opasnog tereta pre, odnosno nakon prevoza opasnog tereta, kao što su utovar, pretovar i istovar, vrše se na mestima koja za to ispunjavaju posebne uslove u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu Zakona.

Vozilo koje je isključeno iz saobraćaja, sprovodi se pod policijskom pratnjom do mesta za utovar, istovar odnosno pretovar, shodno propisu iz člana 48. stav 1. Zakona.

Član 7.

Prilikom transporta opasnog tereta u boci za tečni naftni gas (TNG), boca se obezbeđuje od pomeranja stavljanjem u uspravan položaj, bočnim fiksiranjem u gornjoj i donjoj zoni opremom za obezbeđenje.

Član 8.

Vozilo koje je u otkazu, a pri tom obeleženo i označeno u skladu sa Evropskim sporazumom o međunarodnom drumskom transportu opasnog tereta - ADR 2013 (Aneksi A i B) („Službeni glasnik RS Međunarodni ugovori”, br. 14/13 i 2/14 - ispravka) ne vuče se.

Izuzetno, u slučaju kada je neispravnost na vozilu nastala u toku transporta opasnog tereta, vozilo se može vući samo do najbližeg mesta pogodnog za pretovar, shodno propisu iz člana 48. stav 1. Zakona.

Vozilo iz stava 2. ovog člana može se vući pomoću krute veze (rude), oslanjanjem ili vešanjem vozila o vučno vozilo, uz poštovanje ograničenja i na način propisan zakonom koji uređuje bezbednost saobraćaja na putevima.

Član 9.

Transport opasnog tereta u uslovima otežanog odvijanja saobraćaja usled smanjene vidljivosti ispod 100 m, zasićenog saobraćajnog toka na deonicama dužim od 5 km, smanjene brzine saobraćajnog toka na manje od 30 km/h, pojave dužeg prekida saobraćaja usled saobraćajnih nezgoda ili blokade puteva, obavlja se uz primenu mera smanjenja brzine kretanja i vidnog označavanja vozila rotacionim svetlom na način propisan zakonom kojim se uređuje bezbednost saobraćaja na putevima.

U uslovima otežanog odvijanja saobraćaja usled klizavog kolovoza, snežnog pokrivača, odrona, klizišta i poplava, vozilo se zaustavlja i parkira na prvom podesnom bezbednom mestu, i označava u cilju upozorenja drugih učesnika na opasnost, na način propisan zakonom koji uređuje bezbednost saobraćaja na putevima.

U uslovima otežanog odvijanja saobraćaja usled visokih atmosferskih temperatura preko 35°C u hladu, transport opasnog tereta se ne započinje, odnosno blagovremeno se okončava pre nego što spoljna temperatura dostigne navedenu vrednost.

Član 10.

U uslovima nepredviđenog zaustavljanja vozila, mesto zaustavljanja vozila obezbeđuje se postavljanjem znaka upozorenja na minimalnom rastojanju od 150 m u pravcu kretanja, odnosno na rastojanju od 150 m od početka ili kraja krivine, na način kojim se vidno upozoravaju ostali učesnici u saobraćaju, ne ugrožavajući pri tom odvijanje saobraćaja, na način propisan zakonom koji uređuje bezbednost saobraćaja na putevima.

Član 11.

U toku transporta opasnog tereta vozilo ima jednu prikolicu odnosno, poluprikolicu.

Član 12.

U toku transporta opasnog tereta, vozilo se kreće brzinom do 90 km/h na državnim putevima I reda, odnosno brzinom do 70 km/h na državnim putevima II reda i opštinskim putevima i ulicama.

Član 13.

Transport opasnog tereta ne obavlja se na putevima, odnosno na delu puta na kome je saobraćajnom signalizacijom zabranjen transport opasnog tereta.

Član 14.

U vozilu kojim se obavlja transport opasnog tereta nalazi se:

- 1) ugovor o prevozu (tovarni list, odnosno CMR);
- 2) pisano uputstvo o posebnim merama bezbednosti u transportu opasnog tereta;
- 3) odobrenje za transport opasnog tereta izdato u skladu sa Zakonom;

4) popunjena Kontrolna lista vozača.

Član 15.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika, prestaje da važi Pravilnik o načinu prevoza opasnih materija u drumskom saobraćaju („Službeni list SFRJ”, broj 82/90).

Član 16.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Broj 011-00-00015/2014-01

U Beogradu, 24. oktobra 2014. godine

Ministar,

prof. dr Zorana Mihajlović, s.r.

ПРИЛОГ

КОНТРОЛНА ЛИСТА ВОЗАЧА

1. Датум	2. возач/привредни субјект
3. Утоварилац/пунилац	4. друге напомене

Напомена: све контролне тачке се проверавају.

Н/П значи „није применљиво”; уколико ова колона не постоји, онда се на контролну тачку мора одговарати са „да” или „не”

A. ОСНОВНА ПИТАЊА

A1. ИСПРАВНОСТ, БЕЗБЕДНОСТ ВОЗИЛА

бр.	Контролне тачке	да	не
1.	Можете ли као возач да потврдите да нисте узимали алкохол или друго средство које утиче на радну способност или да нисте више под дејством алкохола или наведених других средстава? <i>Напомена: приликом узимања лекова обратити пажњу на упутство и по потреби питати лекара или фармацеута.</i>		
2.	Да ли је обезбеђено да возило није претоварено?		
3.	Да ли је возило у возном стању и од опреме поседује: 1) самостојеће знаке упозорења 2) комплет за прву помоћ 3) дизалице и кључ за точкове 4) преко 3,5 t, укупне масе – два клинаста подметача 5) помоћна средства за обезбеђење терета		

A2. ОПРЕМА ЗА ТРАНСПОРТНЕ ЈЕДИНИЦЕ

бр.	Контролне тачке	да	не	Н/П
4.	<p>Да ли је возило које има обавезу обележавања транспорта опремљено следећом опремом:</p> <p>1) најмање два одговарајућа клинаста подметача,</p> <p>2) два самостојећа знака упозорења</p> <p>3) код свих ознака опасности са изузетком 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 2.3</p> <p>– течност за испирање очију (код стерилног раствора: придржавати се рока употребе)</p> <p>4) за сваког члана посаде возила:</p> <p>– безбедносни прслук – преносиви уређај за осветљавање (без металне површине) – 1 пар (одговарајућих) заштитних рукавица – заштита за очи (заштитне наочаре и сл.)</p> <p>5) приликом транспорта опасног терета са налепницом опасности бр. 2.3 (отровни гасови) или 6.1 (отровне материје):</p> <p>– маска за ванредне ситуације за сваког члана посаде возила (обратити пажњу на рок употребе)</p> <p>6) приликом транспорта опасног терета са налепницом опасности бр. 3, 4.1, 4.3, 8. и 9:</p> <p>– лопата – покривка за канализационе одводе – прихватна посуда</p>			
5.	<p>Да ли је возило опремљено са потребним апаратима за гашење пожара:</p> <p>1) 1 апарат за гашење пожара (класа пожара А, Б, Ц) (мин. 2 кг) за пожар мотора или кабине возача</p> <p>2) најмање још један апарат за гашење пожара (класа пожара А, Б, Ц) у складу са следећим:</p> <p>а) – укупна маса транспортне јединице > 7,5 t: мин. 12 kg</p> <p>.....</p> <p>б) – $7,5 \text{ t} \geq$ Укупна маса транспортне јединице > 3,5 t: мин. 8 kg</p> <p>..</p> <p>ц) – укупна маса транспортне јединице $\leq 3,5 \text{ t}$: мин. 4 kg</p> <p>.....</p> <p><i>Напомена 1:</i> у случајевима а) и б) један од апарата мора бити капацитета 6 kg. У складу са а) до ц) код пожара мотора или кабине возача минимални капацитет се може умањити на капацитет горе наведених апарата за гашење.</p> <p><i>Напомена 2:</i> код транспорта који нема обавезу обележавања потребан је само апарата за гашење пожара капацитета 2 kg.</p>			

бр.	Контролне тачке	да	не	Н/П
6.	Да ли апарати за гашење пож. одговарају захтевима нормe EN3? <i>Напомена: ово се односи и на апарате за гашење пожара по ДИН 14406.</i>			
7.	Да ли је на апаратима за гашење назначен датум следеће контроле (месец и година) или истек рока важења и да ли тај рок није прекорачен? <i>Напомена: интервал контроле у Србији: шест месеци</i>			
8.	Јесу ли обезбеђени апарати за гашење пожара са неоштећеном пломбом?			
9.	Да ли су апарати за гашење постављени на возилу тако да буду лако доступни посади возила и да ли су заштићени од временских непогода?			
10.	Да ли су возачи, а по потреби и сувозачи, упознати са радом апарата за гашење пожара?			

A3. ПРАТЕЋИ ДОКУМЕНТИ / НАПОМЕНЕ

бр.	Контролне тачке	да	не	Н/П
11.	Да ли су на располагању следећи пратећи документи: 1) транспортни документ 2) писано упутство на језику чланова посаде 3) важећи ADR сертификат о обуци (ако је потребно) 4) исправа за идентификацију са сликом 5) уверење за демонтажну цистерну (ако је потребно)..... 6) сертификат за контејнерску амбалажу (ако је потребно)..... 7) потврда о регистрацији возила, саобраћајна дозвола (ако је потребно) 8) сертификат о одобрењу за возило (ако је потребно) 9) додатна одобрења (ако је потребно) 10) – возачка дозвола.....			
12.	Јесу ли писана упутства прочитана и схваћена?			
13.	Да ли су дате опште препоруке (усмено или писмено) код транспорта опасног терета који је пакован у ограниченим количинама?			
14.	Да ли су дате опште препоруке (усмено или писмено) код транспорта опасног терета пакованог у изузетим количинама?			

A4. ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ВОЗИЛА

бр.	Контролне тачке	да	не	Н/П
15.	Да ли су велике ознаке опасности постављене на вучна возила којима се транспортују контејнери, на возила за транспорт у расутом стању, цистерне, батеријска возила, МЕМУ, возила са демонтажном цистерном, возила са коадима за отпрему (класа 1 или класа 7)?			
16.	Да ли су уклоњени или покривени плакати на празним, очишћеним и дегасираним вучним возилима на којима се транспортују контејнери, на возилима за транспорт у расутом стању, цистернама, батеријским возилима, МЕМУ, возилима са демонтажном цистерном и возилима са коадима за отпрему (класа 1 или класа 7)?			
17.	Јесу ли постављене и видљиве наранџасте табле и по потреби бројеви за означавање опасности и UN бројеви?			
18.	Јесу ли постављене одговарајуће видљиве ознаке за материје које се превозе на повишеној температури?			
19.	Јесу ли постављене одговарајуће видљиве ознаке за материје опасне по животну средину?			
20.	Након пражњења у очишћеном/дегазираном/ детоксикованом стању: Јесу ли уклоњене, односно покривене наранџасте табле, бројеви за означавање опасности и UN бројеви, ознаке за материје које се превозе на повишеној температури, односно ознаке за материје опасне по животну средину?			

Б. ДОДАТНА ПИТАЊА

Б1. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Која се посебне правила морају поштовати?

Напомена: упутство следеће добијате од диспечера/шефа)

бр.	Контролне тачке	посебна одредба
21.	Да ли су у колони 16 табеле А наведена посебна правила за транспорт комада за отпрему? (V1 до V14) Уколико јесу, унети та правила, уколико не, унети „нису“	
22.	Да ли су у колони 17 табеле А наведена посебна правила за транспорт у расутом стању (VV1 до VV17) Уколико јесу, унети та правила, уколико не, унети „нису“	
23.	Да ли су у колони 18 табеле А наведена посебна правила за утовар и истовар или руковање? Уколико јесу, унети та правила, уколико не, унети „нису“	
24.	Да ли су у колони 19 табеле А наведена посебна правила? (S1 до S24) Уколико јесу, унети та правила, уколико не, унети „нису“	

Б2. ТРАНСПОРТ КОМАДА ЗА ОТПРЕМУ

„да“ ☐

„не“ ☐

(код „не“ иди даље на Б3)

бр.	Контролне тачке	Да	Не	Н/П
25.	Да ли су комади за отпрему препознатљиво читави, неопштећени и непропустљиви, тако да опасан терет не може да испури или испадне?			
26.	Да ли су возило или контејнер чисти пре утовара уколико је површина за утовар била задрљана?			
27.	Само за комплетне (затворене) пошиљке: да ли је обезбеђено, уколико надлежни органи то захтевају, да се приликом превоза пошиљке која може бити транспортована само као комплетна (затворена) утовар врши на једном месту? <i>Напомена:</i> <i>комплетна (затворена) пошиљка је свака пошиљка, која долази од једног пошиљаоца, који има искључиво право коришћења возила или великих контејнера, при чему се све утоварне радње спроводе по упутствима пошиљаоца или примаоца. Ово ограничење је протисано у посебним одредбама CV4 за материје и предмете класе 1, група компатибилности L.</i>			
28.	Само за амбалажу од материјала осетљивих на влагу: да ли се амбалаже од материјала осетљивих на влагу (картон, текстил) утоварају на затворена или покривена возила, односно затворене или покривене контејнере?			
29.	Само за експлозивне материје са ознаком опасности бр. 1, 1.4, 1.5 и 1.6 (класа 1, применљиво на 4.1 или 5.2): да ли се поштује Забрана заједничког утовара код транспорта експлозивног терета?			
30.	Само за класу 1: да ли се поштују прописи о ограничењу транспортних количина код класе 1 у зависности од врсте возила које се користи ЕХ/II односно ЕХ/III?			

бр.	Контролне тачке	Да	Не	Н/П
31.	Само за класу 4.1 (самореагујуће материје) и класу 5.2: Да ли се поштује пропис о ограничењу транспортне количине код самореагујућих материја класе 4.1. и органских пероксида класе 5.2, т.ј. да ли се превози максимално 20.000 kg (нето) ових материја по транспортној јединици?			
32.	Да ли су комади са отпрему са усмеравајућим стрелицама утоварени у складу са положајем стрелица?			
33.	Да ли су течни опасни терети, у мери у којој је то могуће, утоварени испод чврстих опасних терета?			
34.	Да ли је обезбеђено да ће комади за отпрему бити наслагани како је одобрено?			
35.	Да ли је обезбеђено да ће комади за отпрему приликом утовара бити заштићени од оштећења?			
36.	Да ли је терет (опасан или неопасан) адекватно и коректно осигуран? <i>Напомена:</i> <i>терет, укључујући уређаје за обезбеђивање терета као и отпрему за утовар, треба одложити и обезбедити тако, да чак ни приликом наглог кочења или изненадног избегавања кретања не може да се клиза, котрља напред-назад, пада или да генерише неизбежну производњу буке. Овде се морају поштовати општепризната техничка правила.</i>			
37.	Да ли се поштује забрана пушења?			
38.	Да ли се поштује раздвајање терета (храна, пиће и храна за животиње) од комада за отпрему са ознаком опасности 6.1. (отровно, осим гасова) и 6.2 (опасност од инфекције) и UN бројева 2212, 2315, 2590, 3151, 3152 или 3245 класе 9? <i>Напомена 1:</i> <i>Могућности раздвајања:</i> <i>1) раздвајање другим стварима</i> <i>2) раздвајање размаком од мин. 80 cm (обезбеђење терета)</i> <i>3) раздвајање преградним зидом</i> <i>4) раздвајање додатним паковањем опасног терета (спољашње амбалаже, фолије)</i> <i>Напомена 2: слагање испод и преко је у сваком случају забрањено</i>			
39.	Само за класу 1, а такође и за време вожње: да ли се поштују прописи о забрани пушења и забрани ватре и светлосних извора са отвореним пламеном у близини возила и контејнера и у возилима и контејнерима?			
40.	Само за UN бројеве 1748, 2208, 2880, 3486 и 3487 (калцијум хидрохлорид): Да ли се поштују прописи о забрани директне сунчеве светлости, утицају извора топлоте и прописи о заустављању на довољно проветреним местима?			
41.	Само уколико је VI–V14 наведен у колони 16 табеле А (испитна тачка B1): Да ли се поштују посебна правила?			
42.	Само уколико је CV1–CV15 наведен у колони 16 табеле А (испитна тачка B1): Да ли се поштују посебна правила?			

бр.	Контролне тачке	Да	Не	Н/П
43.	Само код транспорта гаса, уколико је CV36 наведен у колони 18 табеле А (испитна тачка B1): да ли се поштује пропис о утовару у отвореним и проветреним возилима или, алтернативно, постављање знака упозорења „Пажња, без проветравања, пажљиво отворити“? <i>Напомена:</i> <i>Алтернатива са знаком упозорења требало би да буде ограничена само на посебне случајеве (изнајмљена возила и сл.)</i>			

Б3. ТРАНСПОРТ У РАСУТОМ СТАЊУ

„да“ ☐

„не“ ☐

(код „не“ иди даље на Б4)

бр.	Контролне тачке	да	не	Н/П
44.	Да ли обезбеђено да током транспорта ништа од садржаја не може да доспе напоље?			
45.	Само за комплетне (затворене) пошиљке: да ли је обезбеђено, уколико надлежни органи то захтевају, да се код превоза пошиљки које могу бити транспортоване само као комплетне (затворене) утовар врши на једном месту? <i>Напомена:</i> <i>Комплетна (затворена) пошиљка је свака пошиљка који долази од једног пошиљача, који има ексклузивно право на коришћење возила или великих контејнера, при чему се све утоварне радње спроводе по упутствима пошиљача или примаоца. Ово ограничење је за транспорт у расутом стању прописано у посебним одредбама VV8, VV9 и VV10.</i>			
46.	Само за посебну одредбу VV1–VV17 у колони 17 табеле А: Да ли се поштују посебна правила?			

Б4. ТРАНСПОРТ У ЦИСТЕРНАМА

„да“ ☐

„не“ ☐

(код „не“ је релевантан Б2 и Б3)

бр.	Контролне тачке	да	не	Н/П
47.	Код пуњења од стране возача: да ли сте упознати са системом цистерне?			
48.	Код пуњења од стране возача: да ли се код возила цистерни, демонтажних цистерни, контејнер цистерни или батеријских возила поштује максимално дозвољени степен пуњења одређен од стране пуниоца или максимално дозвољена маса пуњења по литри запремине и дозвољена температура пуњења?			
49.	Код пуњења од стране возача: да ли се код возила цистерни, демонтажних цистерни или контејнер цистерни за течне материје, изузев код гасова, поштује степен пуњења од највише 90%, уколико не може да се одреди максимални дозвољени степен пуњења?			

бр.	Контролне тачке	да	не	Н/П
50.	Код пуњења од стране возача: да ли се код возила цистерни након пуњења проверава непропустљивост уређаја за затварање и да ли су они заптивени?			
51.	Код пуњења од стране возача: да ли је проверено да се споља на цистерни нису задржали остаци опасног садржаја?			
52.	Да ли је осигурано да приликом пуњења цистерни, батеријских возила и MEGC не дође до испуштања опасних количина гаса и паре?			
53.	Да ли је обезбеђено да су цистерне, батеријска возила и MEGC затворене тако да ништа од садржаја неконтролисано не исцури напоље?			
54.	Да ли су отвори цистерни са доњим пражњењем затворени поклопцима са навојем, слепим прирубницама или уређајима исте функционалности?			
55.	Да ли се код више узастопно поређаних уређаја за затварање прво затварају они који су најближи садржини?			
56.	Да ли је обезбеђено да приликом транспорта материја које могу међусобно опасно да реагују и које треба пунити у коморе цистерне које се налазе једна поред друге, преградни зидови имају најмање исту јачину зида као тело цистерне или да су напуњене коморе цистерне одвојене празним простором?			
57.	Само за неочишћене празне цистерне, батеријска возила и MEGC: да ли је обезбеђено да су неочишћене празне цистерне на исти начин затворене и заптивене као да су у утовареном стању и да нема опасних остатака садржаја споља на цистерни? <i>Напомена 1:</i> <i>уколико ово није случај, цистерне морају бити однете на одговарајуће место на праће и поправку, уз поштовање адекватне безбедности (4.3.2.4.3)</i> <i>Напомена 2:</i> <i>неочишћеним празним контејнерима може бити дозвољен транспорт и након истека рока за тестирање, за потребе тестирања. (4.3.2.4.4)</i>			
58.	Само за транспорт гасова: да ли је обезбеђено да су након преузимања за транспорт цистерни, батеријских возила или MEGC (такође и неочишћене празне амбалаже) видљиви само стварни подаци за транспортовани гас, односно претходно транспортовани гас, а прекривени сви подаци за друге гасове?			
59.	Само за транспорт гаса у батеријским возилима или MEGC: да ли је проверено, да елементи батеријског возила или MEGC садрже само један исти гас?			
60.	Само код посебне одредбе TU13 у колони 13 табеле А (UN бројеви 3109, 3110, 3119, 3120 органски пероксид тип F): да ли је проверено да су приликом пуњења цистерне ослобођене од сваке нечистоће и да се сервисна опрема (на пример вентили, спољни цевоводи) празни након пуњења или пражњења цистерни?			

бр.	Контролне тачке	да	не	Н/П
61.	Само код посебне одредбе TU14 у колони 13 табеле А: да ли је проверено да су заштитни поклопци затварача закључани?			
62.	Да ли су спојни водови и цеви за пуњење и пражњење испражњени пре почетка транспорта и да ли су исти испражњени у транспорту?			
63.	Само за материје са тачком паљења $\leq 60^{\circ}\text{C}$: да ли се на возилима, преносивим цистернама и контејнер цистернама поштују мере спречавања стварања електростатичког набоја (уземљење и ограничење брзине пуњења)?			
64.	Само код посебне одредбе S2 у колони 19 табеле А (FL возило цистерна): да ли се приликом утовара и истовара искључују системи грејача за сагоревање и предузимају мере спречавања стварања електростатичког набоја (добра проводна веза између тела возила и земље и ограничавање брзине пуњења)?			

Уколико је на једно од питања одговорено са „НЕ”,
транспорт не може да буде обављен!

Место	Име и презиме потпис контролора
	Име и презиме потпис возача